

*rodonment* (Belv.) *Rodonesa* [ant, veg. Belv.] o *redone(s)a* (supra) i més documentació en el *DAG* Són castellanismes *redondel*, *redondilla*, *redondesa* *Arrodonar* OPou: «... esquinçar o rasgar: conscondere; *arrodonar*. circinare, *cosa esquinçada*» (*ThPu*, 311); *arrodont* i *arrodoment*, entre altres, són termes de fonetista en el sentit de vocal del tipus *u*, o *Enredonar* men «d'un cas que va succeir / a un lloc de sa tramontana; / d'una gata qui demana / cosa .. per *enredonar*», *JVivó* († 1780), Camps Merc. (*Folkl Men* 1, 204), adés refl, adés intr. en la burlesca història de la innocent ensibornada pel lúbric xarlatà «*arrodonar-se*» i després «ja comensava yo de ramugar e los peus qui m'*arredomen* --- egua --- sens coha ---», *Decam IX*, § 10, 547 4f *Arrodonar-se*, *Atl VII*, 16 5 (V. text supra, a *rodalia*) *Malrodó Rotonda*, pres de l'it, femení de *rotondo* 'rodó'.

*Ronyar* v, terme propi de certes tècniques per a raure i llevar parts superficials de certs objectes cuirros de sabata, citris, pintes, els objectes que musiquen els pastors, cordes nàutiques, parts grofolludes de l'escorça de l'alzina etc (*BDC XIX*, 201; *CostManc I*, § 626, *AlcM*) del fr *rogner* 'retallar', ll vg \*ROTUNDIARE (deriv de ROTUNDUS), pròpiament 'tallar en rodó', en català ha sofert, en algunes d'aquestes tècniques la influència de RONYA 'brutícia, escòria' (i el seu derivat *ronyegut*, *ronyac*, dit de les alzines velles), *ronyegar* (els pastors), *BDC XIX*, 201 *Ronyada* (de les cordes nàutiques), *BDC XII*, 63 *Ronyadura Ronyare Ronyat m. Ronyera* 'legra' [Lab]. *Ronyeta Arronyat* 30 (Moll, *AORBB III*, 59)

CULTISMES DERIVATS DEL LL ROT: *Rota*, Tribunal de la *Rota* [*DAG*, § 5, Belv], dit així pel sistema de rotació en què despatxava els assumptes. *Rotació* [Labèrnia] «moviment d'un astre al voltant d'un dels seus diàmetres, moviment a l'entorn d'un eix», Fontserè, *Ci Fi Nat* (lèxic) *Rotaci Rotal Rotattu Rotatori* + *Rotor*, aparell aeronàutic «vol d'un helicòpter --- Pescara --- les proves van consistir en --- unes proves prèvies del motor, i després, del *rotor*» a 1930 40 (Canudas, *Hist de l'Aviació Cat*, 196b19) *Rotund* [*DOrt*] 1909. «a lluny d'aquí la inanitat *rotunda* / d'estrofes i de clàusules», Costa (*Horacianes XII*, 37). *Rotundament*, adv, en català més aviat *rodonament* *Rotunditat* [Llull, V. supra a *rodó*]. I els compostos *rotífer* i el mossàrab *rotaboc* (estudiat supra)

<sup>1</sup> Potser també s'hi relaciona la *roda* electoral, de falsos votants? — <sup>2</sup> D'això sembla ser variant menorquina (de quanta antiguitat?) *tir de basseja a la rodella* «per arbitrar caudals» per pagar unes festes «un dels medis era armar casi cada diumenge un joc, o camp de tir, de bassetja a la rodella se solia treure, per l'obra, de quatre a cinc llitres cada diumenje», Camps Merc (*Folkl II*, 100) — <sup>3</sup> I a Amer «rodansa», *DAG* De l'encreuament del mateix mot o d'un altre de la família de *RODA*, potser *rotllo* o *rodet* o *rodolí* (cf. *AlcM*, § 3), amb *ALUDA* 'petita bossa' deu resultar l'eiv. «*ruda* cartucho de monedas», *PzCabr*, mall «*cucurucho*»: *de confitons* o *de coquestes de cera vermella* (*AlcM*) — <sup>4</sup> En cast 60

i port. poc n'hi ha, fora d'alguna forma dial. sobretot lleonesa (V. Dámaso Alonso, *RFE xxxvii*, 153ss.), si bé aquest ho exagera car no crec que tingui raó en molts dels casos de *rebolar*, que en gran part són realment derivats de *bola* — <sup>5</sup> No tinc notícies directes que s'usi en ross, on el mot en ús, com hem vist en accs. si fa no fa iguals, és *rodal* No vol dir gran cosa que l'usi AntCayrol, car pot treure-ho del *DFa*: «Si la vacada és la més grassa de tota la que es veu a la comarca --- i si la muntanya té les millors pastures de tot el *redol*», «va esguardar al seu *redol*: hi havia els arbres, com sempre tranquils i dolços ---» (*Cont Cerd*, 54, 20). — <sup>6</sup> D'aquí «le + *rotller*, roue munie à la circonférence de Sonnettes, que l'on fait tourner au moment de l'élevation, de la bénédiction, du magnificat, à l'entrée des processions dans l'église» que declara haver vist encara a la del poble de Santa Llocaia a la comarca alta (Brousse, *La Cerdagne française*, 193). Aquestes «sonnettes» ens expliquen el que diu del *rotllo* MrnVayreda, infra — <sup>7</sup> Potser no hi vaig posar prou atenció el 1934?, i encara que GaSoriano coneixia bé les coses de cap a Oriola i enllà, potser *roll* hi té abast limitat o individual — <sup>8</sup> No asseguro pas que anem bé en la interpretació que sospito bona, de *rolló* en JRoig, com una varietat d'aqueix *rollo* 'pa beneit' del Maestrat, però veig bastant clar, en tot cas, que ni Chabàs ni Boix no l'encerten: «Fonse n anada / casa logar, / al bovalar / dels Agustins, / entre -ls beguins / e Sant Francesc / al carrer fresc / hont fan *rollons*, / per los perdons / poder guanyar / sense banyar los seus tapins», *Spill*, 4161: és la lliçó que dóna l'excel·lent i vell ms, i que potser no hauria hagut de mudar Chabàs posant-hi *rotlons*, sobre la fe de l'ed B, car les altres edicions també difereixen (*roclons* C i D, i *rodons* E): fa l'efecte que els responsables d'aquestes edicions, més tardanes (sovint no val. i poc informats) engiponen a les palpentes un mot que no coneixen, i prou. Chabàs (p. 308) vol que signifiqui *chanclos* (remetent al mot *çocs*, que prou vol dir això, però en el passatge on el cita, v. 2754, no hi ha res que es relacioni amb l'altre); «la calle que se llamó de *rotlons*, se convirtió en calle de *Renglons*, adulterando su significado» (bé però, fins si hi ha indicati que JRoig pensí en aquest carrer, havent-hi de tota manera alteració del nom, això no prova res). Rebutjo l'opinió de Boix que siguin «muclas de almazara de aceite». Però tampoc dóna prova que «era una cosa que preservaba el calzado delicado de las mujeres, los chapines, del barro de las calles que era preciso para ganar las indulgencias que --- en determinadas iglesias se lucraban». Com sempre JRoig parla amb ironia de la dona, insinuant la seva peresa: és clar que sempre que es va per qualsevol carrer una pot enfangar-se els tapins, i com que els *rollos* de santuari eren «pa beneit» que vagament donaven a entendre com a benefactor dels devots que els compraven o s'escarrassaven a cercar-lo, deu voler dir que es refiava del pa beneit que li ven-